

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

Lietuvių KATALIKŲ DIENRASTIS**"DRAUGAS"**

Eina kasdien šiek tiek nedideliu.
PRAKTIŠKAS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmetiui \$2.50
Prenumerata mokama išlaiko. Lai-
kas skaitosi nuo užsakymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint paimti
adresą visada reikia prisijoti ir nuro-
dant adresą. Pirmą geriausia nusiųti uper-
sant laiške ar ekspres "Money Order"
arba įnešant pinigais į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKimby 4114

Diplomatų Rušys.

Viešpatijų atstovai svetimo-
se šalyse nevienai vadina-
si. Vieni yra augštesni, kiti žemes-
ni. Pasaulinėse viešpatijose
augštesniais atstovais vadina-
si ambasadorius. Antras žemes-
nio laipsnio vadina si pasiunt-
nys, trečiasis dar žemesnis
vadina si įgaliotasis ministras,
ketvirtas žemesnis už tris mi-
nėtuosius vadina si reikalų
vedėjas, dažniausiai vadinam-
as prancūzišku vardu nor-
visai neprancūziškoje šalyse
charge d'affaires.

Informatoriaus iki šiol ne-
budavo žinoma tarptautiniuose
santykiuose, bet budavo žinomi
instruktoriai. Lotynų kalboje
instruktoriai ir instruktor turi
vienodą reikšmę. Didelės civi-
lizuotos viešpatijos mažoms
necivilizuotoms viešpatijoms
iki šiol dažnai paskolindavo
savo kariuomenės oficerių,
kad jie padėtų susiorganizuoti
armijai arba policijai. Tie
skolintieji oficeriai vadina si
instruktoriais. Taip Švedija bu-
vo paskolinusi instruktorių
Persams, Rusija Bulgarams ir
t. t.

Sv. Tėvas instruktorių nesit-
iki iš Lietuvos, nes jis nelai-
ko nei kariuomenės nei polici-
jos. Lietuvos užrubežinių daly-
kų ministerija išrado, kad Sv.
Tėvas reikalingas yra pama-
šaus valdininko civiliuose daly-
guose ir įvardino tą valdin-
niką informatorium.

Benediktas XV žinoję kas
esąs ir už informatorių padė-
kavos. Jis nepasidėjo. Bet mes
Lietuviai-katalikai jausimės
mūsų ministrai įžeisti, jei jie pa-
siųs Sventam Tėvui ne amba-
sadorių, ne pasiuntinį, ne įga-
liotą ministrą, o tikrai "infor-
matorių".

Mūsų užrubežinių dalykų
ministerija jau padarė kelis
naujus "išradimus" diploma-
tijos srityje. Tų "išradimų"
tikras vardas yra klaidos. Jų
pašalinę yra ta, kad Lietuvos
neprižiūrimas pripažinimas
randa netikėtų klaidų.

Metas mūsų ministerijai
liautis dirbus "išradimus", o
metas pradėti aprūpinti tarp-
tautinius tėvynės reikalus.

PIRKITE KARŠTUS TAUPY
MO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

**Lietuvos Santikiai
su Popiežium.**

Mūsų dienraštis rupindavosi
pranešti skaitytojams visas
žinias apie Lietuvos santykius
su Sventuoju Tėvu, kiek tik
gaudavo jų žinių. Jų buvo ma-
ža. Stambiausia žinia yra ta,
kad lietuviai iki šiol neturi sa-
vo atstovo pas Apaštaly Sostą.

Ta žinia mums liudina cel-
to, kad Lenkija organizavo
Rymę daug įvairių savo įstai-
gų. Nesant Lietuvių atstovy-
bės Rymę, lenkai pasirūpi-
mų reikalus atstovauti pas
popiežį. Visiems aišku, kad
lenkai to nori, bet neaišku del-
ko tokis dalykų stovis gali
patikti Lietuvos užrubežinių
dalykų ministerijai.

Juk aišku, kad Lietuvoje ka-
talių yra, kad tiems katali-
kams reikės santykių su Sv.
Tėvu. Nesant Lietuvos atstovo,
reikės naudotis svetimu. Len-
gviausia bus naudotis tuomi,
kuris pats pasisūlys. Tą pa-
darys lenkai.

Nesant Lietuvos atstovo
prie popiežiaus, kyla klau-
simas kieno pusėje yra klūtys,
sutrūkdžiusios tą atstovybę?

Aišku kaip saulė, kad iš
popiežiaus pusės klūčių nėra.
Nuvažiavo į Rymą grafas
Tyszkiewicz'us su Lietuvos val-
džios įgaliojimais, Sv. Tėvas
nevien jį priėmė, bet ir jo pra-
šymą išpildė. Nuvažiavo kuni-
gai Grigaitis, Staugaitis, Biels-
kus, parodė mūsų valdžios įga-
liojimus, tapo labai maloniai
priimti ir pažadėta jų užbrėž-
tas programą išpildyti. Senai
Rymę gyvenantis kun. Prapuol-
lenis šaukia iš Lietuvos įgali-
to atstovo Ryman ir nepri-
šaukia.

Jau senai eina gandas, kad
Lietuvos valdžia savo atstovu
pas Sv. Tėvą skiria kun. D-rą
Jurgį Narjanską. Seinų vysku-
pijos kanoniką. Bet jis neva-
žiuoja. Jis dar negavo įgali-
jimo poperį iš Lietuvos užru-
bežinių dalykų ministerijos.

P-nas Vinikas mums prane-
ša, kad Lietuvos valdžia žada
laikyti prie popiežiaus savo
"informatorių". Tas sumany-
mas yra stebėtinas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Servintai. Del lenkų kariuo-
menės veikimo. Mes, Dainių,
Meižių ir Raistaludžių sodžių
(Vilniaus gub., Gelvonų val.).
Šervintų apylinkėje gyventojai
nutarėm paduoti Jo Ekscelen-
cijai Ministeriui Pirmininkui
M. Sleževičiui tokį prašymą
skundų:

Išskendė daugiau negu šim-
tą metų sunkių rusų carizmo
jungų, paskui patyrė sunkiausio
vargo ir skurdą nuo "kul-
turingų" žverčių vokiečių, ga-
ly gale atsidurėm rusų vagilių
bolševikų nagose; neapsako-
mai jie mus vargino, bet kan-
triai nešėm tą jungą, nes buvom
tikri, kad ne šiandien, tai ry-
to atvaduos mus nuo jų narsi-
mųjų kariuomenės. Bet ką tik-
tai išbrukė iš mūsų šalies bol-
ševikus, kai atsirado pas mus
dar vieni okupantai — lenkai.
Jie savo žinurumą ir žveržišku-
mą prašoko visus buvusius mu-
sų kankintojus. Atėjo lenkų
kariuomenė puikiausiu obla-
dais: padėti lietuvius išvartyti
bolševikus iš Lietuvos; taigi
žmonės manė, kad jie mūsų
draugai, ir daugelį vietų ne tik
nešalino jų, bet dar laukė
jų ateinant.

Pasirodė, kad tokiai obla-
dais buvo tikrai akims apdumti. Iš-
tikrųjų, atėjo jie mūsų tėvų še-
mės išpūsti, pasisavinti, baud-
žlavos laikus grąžinti, atiduoti
mus vėl po jų dūdkų rankovna.

Ekzekutyvio Komiteto Pranešimas.

Rugpjūčio 25, 1919.

Siomis dienomis Ekzekuty-
vis Komitetas gavo sekančio
turinio pranešimus:

The Lithuanian Commission
to the
Peace Conference
Information Bureau,
24 Rue Bayard, France.
"Žinios" nuo Paryžiaus
Lietuvių Delegacijos.

Lietuvių delegacija Pary-
žiuje.

Lietuvių Delegacija prie
Taikos Konferencijos, Pary-
žiuje, susideda iš sekančių
Lietuvos valdžios užgirtų at-
stovų. Pirmasis yra Lietuvos
Užsienio Ministeris prof. Au-
gustinas Valdenaras, vice-pir-
mininkai: Martynas Yčas ir
Tamas Naruševičius. Delegaci-
jos sekretoriai: inžinierius
Ernestas Galvanauskis ir ju-
ristas Petras Klimas. Nariai
Delegacijos: prof. Pijus Biels-
kus, taipgi Dominikas Se-
maška, narys Valstybės Tary-
bos, baltarusiškai kalbančių
lietuvų atstovas, ir advoka-
tas Solomonas Rosenbaum,
narys Valstybės Tarybos, Vice-
Ministeris užsienio reikalų ir
atstovas nuo gyvenančių Lie-
tuvų žydų. Atstovai nuo A-
merikos lietuvių: pp. Juozas
Dobužis, Jonas Žilins ir Bro-
nius Balutis, (ir Tamas Naru-
ševičius, kaip augščiaus).

Delegacijos pirmininkas ir
nariai yra skiriami Valstybės
Prezidento. Du vice-pirmini-
ku, du sekretoriai ir įvairios
kitos Delegacijos komisijos yra
pačioj Delegacijoj renkamos.

Amerikos lietuvių atstovai,
pačių amerikiečių išrinkti, y-
ra patvirtinti Lietuvos Val-
stybės Prezidento ir po to jau
lieka jo išimtinioji jurisdikci-
ja. Jie gali būti atšaukti ar
pasiųsti tik paties Valstybės
Prezidento įsakymu.

Lietuvių komitetas nuo karės
sėpti.

Prie Lietuvių Delegacijos
Paryžiuje susitvėrė 1 d. birž.,
1919 m. Lietuvių Komitetas
nuo karės sėpti. Pirmininku
yra Dr. Šliupas, vice-pir-
mininku A. Vilimas, sekreto-
riumi P. Jansonas, vice-sekr.
Elena Jansonienė, išlininkas,
J. Pautienius. Tikslas šio ko-
miteto yra grąžinti civilius ir
karo belaisvius į Lietuvą.
Prancūzų karo ministerija yra
paskyrusi Verduno miestą, kai-
po laze lietuviams belais-
vius ir kareiviams, esantiems
Prancūzijoje, atvežtiems iš Vo-
kietijos ir buvusiems čia rusų
armijoje, taipgi atvažiuojan-
tims iš Makedonijos, Afrikos
ir iš Pietinės Rusijos. Tokios
pat bazės manoma įsteigti Bel-
gijoje ir Lotaringijoje.

atėjo mums pačius užleisti, už-
ginti mums lietuviškai šnekti.
Ponaičių dvarininkų vedamos
lenkų kariuomenės ir žandar-
merijos veikimas čia apsirėš-
kia be galo dideliais vogimais,
plėšimais, brukimais žmonių
kalėjimais, plėšimais nagaiko-
mis ir rykštėmis, kontribucijų
užkrovimais, kyšių ir išsiipirki-
mų emimais ir visokiais kitais
nežmoniškais pasielgimais. Ga-
ly gale nagaika ir durtuva jie
verčia mus rinkti kaž kokius
atstovus lenkų Seimui, verčia
rašyti prie Lenkijos. Tokie
rinkimai apie Šervintus jau at-
likta daugelį vietų.

Mes negalim ramiai žiūrėti,
kad krūviui grobikai plėšia ir
drasko mūsų brangią Lietuvą,
apleisti mūsų tėvų ir senelių
kraują ir dabar dar tebeišsta-
mus mūsų senų ir brolių krau-

**Informacijos Biuras prie De-
legacijos.**

Iki šiol spaudos dalykus
prie Lietuvių Delegacijos, Pa-
ryžiuje, tvarkė ir vedė sekreto-
rijatas. Liepos mėnesyje tapo
čia sutvertas Spaudos Biuras,
po priežiūra delegacijos atsto-
vo Jono Žilins. Vėdėju Bio-
ro prancūzų kalboje skyriaus
yra atvažiuoti iš Sveicarij
panelė Jadviga Chodakauskaitė,
iki šiol vedusi Lietuvių
spaudos biurą "Lietuva" Berne.
Berne spaudos Biuras pa-
siliks toliau po priežiūra Lie-
tuvos Pasiuntinio Berne.

Lietuviai perka daiktus nuo
Amerikos Lėkvidacijos
Komisijos.

Lietuvos Valdžia užpiko per
Delegaciją Paryžiuje nuo A-
merikos Lėkvidacijos Komisi-
jos drapanų, daiktų ir reik-
menų aptaisymui 35,000 kareiv-
vių. Užpirkimui delegatais pa-
skirti p. M. Yčas, kaip vald-
žios finansų atstovas užsieny-
je, ir pp. T. Naruševičius su E.
Galvanausku.

Viso daiktų yra pirktu už
septynioliki milijonų dolierių
titulu paskolos penkiems me-
tams, mokant 5% palukų. Ši
paskola yra duota Lietuvai be
jokių užstatų ir gvarantių,
pasitikint vien Valstybės vek-
seliu, iš ko matyti, kad Ame-
rikos valdžia yra prielanki ir
užsitiki Lietuvos valdžiai. Pri-
ėmimui šių daiktų šiomis die-
nomis atvažiavo iš Lietuvos į
Paryžių specialioji komisija, su-
sidedanti iš inžinieriaus My-
kolo Strebeiko, nario susirin-
kimo ministerijos, ir pulkinin-
ko Korevos, pulk. Gedgaudo
ir leitenanto Biluno. Liepos
29 d. atvyko dar Maj. Liutkus
ir Kapit. Tallat-Kelpša.

Trisdešimts aštuoni vagonai
pirkinių jau yra atvežti į por-
tą La Rochelle. 35,000 kareiv-
vių uniformų, 20,000 porų
batų, 13,000 guminių batų,
daugybė visokių baltinių, 200
rašomųjų mašinų, 35,000 ka-
reiviskųjų šinelių 100,000 sva-
ry konservų ir visokių reik-
menų ir prekių.

Apart to, Lietuvių Delega-
cija užpiko valdžiai nuo to-
pat Amerikos Lėkvidacijos
Komisijos už 800,000 dolierių
medikamentų, daktariškų ins-
trumentų ir įvairių reikmenų
ligonbučiams. Pirkimų ir trans-
portaciją prižiūri Dr. J.
Šliupas, gi dabar, Dr. Šliupui
išvažiavus, Dr. Kazys Grinius,
kurs birželio 15 d. atvažiavo
iš Kislodovzko į Prancūziją.

Lietuvos delegacija pas
popiežį.

Gegužio 23 d. atsilankė Ry-
mane prie Sventoj Sosto pirmo-
ji Lietuvių valdžios delegaci-

ja! Tokio neapsakomai sun-
kaus jungo: ty vogimų, plėši-
mų, plėkimų, kalėjimų vargi-
nimų, baisiausių pažeminimų
ir kruvino teroro, nežinurint
mūsų, lietuvių begalinio kan-
tumo, mes ilgiau nebegalime
kentėti.

Nužemintai prašome. Jūsų
Ekscelencijai pasirūpinti, kad
į Šervintus būtų atsiųsta San-
tarvės atstovų delegacija išir-
ti lenkų kariuomenės ir žandar-
merijos nežmoniškus pasielgi-
mus su lietuviais (faktų yra
šimtai) ir prašyti Santarvės,
kad lenkų kariuomenė knogrei-
čiusiai būtų pašalinta iš Lie-
tuvos ir jos sostinės Vilniaus.

8 parašai Dainių, Meižių ir
Raistaludžių sodžių gyventojų
įgaliotinių ir 38 parašai kuni-
gų, inteligentų ir valstiečių.

"Lietuva", Kaunas.

MAZOLA

Vienos Blekinukės Mazola
Užteka Daugybei Kepimų
ir Sutaismui prie Valgių
Jūsų Virtuvėje.

JUS galite daryt daržovių prievalgius ir galite kept bulves Mazoloje.

Mazola yra tyras, švelnus aliejus, padarytas iš grūdų geriausių ku-
kuruų (kornų). Ji yra refinuota iki galutinio tyrumo. Todel tai
Mazola ir yra sveikusias virimui ir prievalgių sutaismui aliejus.

Malonus, gardus skonis daro Mazola pageidaujamu aliejumi tarp
mylėtojų itališkosios alyvos.

Pyragačiai, padaryti su Mazola, yra tikrai gardūs ir sausainiai
trapūs delci Mazolos tyrumo, ir delci to, kad Mazolos reikia nuo
ketvirtadlio iki trečdalis mažiau, negu kad reikėtų dėti sviesto, ar
taukų.

CORN PRODUCTS REFINING CO.
17 Battery Place
New York City

Zinomas per 25 metus ir Valdžios pritarimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavilijant Savienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma
taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių
meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

pie 45 minutes. Atsisveiki-
nant, Sv. Tėvas palaimino de-
legatus, judvieji gimines, vi-
sius Lietuvos žmones ir kraš-
to vyresnybę."

Iki šiol lietuviai pricidavo
prie Sventoj Sosto arba per
rusų pasiuntinybę prie Vati-
kano, arba per įtekmingus prie
Vatikano sėdinčius lenkus. Ši
delegacija priėjo prie Pope-
žiaus rekomendacija ir vardu
Lietuvių valdžios. Valdžia ma-
no pasiųsti ir užlaikyti prie
Vatikano uolatinį "informa-
torių."

Prie mobilizacijos karių ir
karininkų.

Gegužio 26 dieną buvo įs-
kyta Lietuvoje abelna mobili-
zacija.

Liepos 10 dieną Krašto Ap-
saugos Ministerija priegtam
paskelbė, kad "visi Lietuvos
piliečiai gimimo nuo 1894 iki
1900 metų, esantieji užrube-
žje privalo grįžti Lietuvon ir
stoti mobilizacijos karinome-
nėn". Po vardu Lietuvos pi-
liečių čia yra suprantamai vi-
si Lietuvos piliečiai, neski-

riant tikėjimo, ne kalbos, ko-
kią jis namieje vartotų.

Specialis įsakymas yra iš-
leistas kas link inteligentijos,
kuris skamba "kariški kadru
prirėgimui, visi Lietuvos pi-
liečiai, išėjusieji nemažiau kaip
keturių klasių moksle (gimna-
zijų, miesto ar kitų mokyklų),
visi augstųjų mokslo stude-
ntai, gimimo nuo 1894 iki 1900,
yra šaukiami ir mobilizuojami.
Visi turi nevelėti 8 m.
birželio mėnesio 10 dienos už-
siregistruoti pas Apskričių
Viršininkus gyvenamoje vie-
toje."

Po įsakymų yra pasirašę
Prezidentas Smetona, Min.
Pirmin. Sleževičius, Krašto Ap-
saugos Ministeris Merkis, Mi-
nisterių Kabineto Reikalų ve-
dėjas Petkevičius.

Šie įsakymai paliečia Lietu-
vius gyvenančius Amerikoje,
Anglijoje ir kitur užsieniuose.

(Pabaiga bus).

**BIZNIERIAI GARSINKITES
"DRAUGE."**

